

Årsanalys 2013 – Socialnämnden

Nämndens uppdrag

Socialnämndens ansvarsområde omfattar äldreomsorg, LSS- och funktionsnedsättning samt Individ och familjeomsorg (IFO). Medborgarna ska få stöd i enlighet med intentioner i gällande lagstiftningar och insatserna ska vara anpassade efter medborgarnas behov.

Gemensamt för socialnämndens verksamheter är att de ska arbeta förebyggande, skapa förutsättningar för den enskildes delaktighet i samhället, samverka med andra aktörer och möjliggöra för den enskilde att leva ett självständigt liv. Den enskilde ska ha inflytande och vara delaktig i all planering som rör honom/henne. Arbets sättet ska utgå från det friska hos den enskilde. Vid åtgärder som rör barn ska barnets bästa alltid stå i förgrunden.

Sammanfattning

Nämndstotal (tkr)	Bokslut 2013	Årsbudget 2013	Avvikelse 2013	Avvikelse % 2013	Bokslut 2012
Verksamhetens intäkter	112 222	96 067	16 155	17%	110 481
Verksamhetens kostnader	-755 169	-740 104	-15 065	2%	-734 005
Summa nettokostnader	-642 947	-644 037	1 090	0,2%	-623 524
Nettoinvesteringar	-4 035	-6 357	2 322	37%	-4 865

Den 1 januari trädde socialförvaltningens nya organisation i kraft vars bakgrund bl a är ett ökat behov av en mer systematisk tillsyn och kvalitetskontroll i syfte att säkra kvaliteten inom egenregin och hos entreprenörer. Som ett ytterligare led i att säkerställa verksamhetens kvalitet, men också rättsäkerheten i beslutsfattandet, har nämnden under 2013 fattat beslut om nya riktlinjer för bedömning av insatser inom LSS, äldreomsorg och färdtjänst.

Ett intensivt arbete med att få ned kostnader i syfte att uppnå en budget i balans har pågått under det gångna året. Arbetet har i huvudsak inriktats på en översyn av avgifter, att avsluta köpta externa placeringar men också en översyn av biståndsbedömningen vilket nu speglas i det positiva ekonomiska resultatet för året.

Arbetet med att nå nämndens uppsatta effektmål har fortsatt under året och flera av indikatorerna visar på att utvecklingen går i enlighet med målsättningen.

Viktiga händelser

Individ- och familjeomsorg

Verksamheten har under 2013 granskats av externa konsulter med fokus på huruvida högre måluppfyllelse kan möjliggöras inom IFOs verksamhet samt

huruvida verksamheten bedrivs kostnadseffektivt. Granskningarna har mynnat ut i en handlingsplan för 2014-15 med olika insatser som syftar till effektivare arbete i egen regi.

Alla medarbetare på IFO:s enheter har aktivt deltagit i SIKTAs projekt "Från individ- till familjeperspektiv" för samordnade insatser i familjer där det förekommer våld, missbruk, psykisk sjukdom och/eller kognitiva svårigheter.

Två projekt som påbörjades under 2013 med stöd av sociala investeringsfonden respektive socialstyrelsen har möjliggjort att en ny lokal "Resurscentrum" har inretts utifrån ett barnperspektiv och tagits i bruk. Planerad verksamhet är barngrupper, föräldrautbildning, enskilda barnsamtal, kvinnosamtal samt umgänge.

Ett chattprojekt har i samverkan med tre grannkommuner startat upp under 2013, med målsättning att fånga upp ungdomar tidigt för att på så sätt minska behov av framtida socialtjänstinsatser.

Beroendeenheten har utökat sin målgrupp och bytt namn från Beroendeenheten till Beroende- och vuxnenheten. Här fångas nu vuxna med olika biståndsbehov upp, istället för att som tidigare hänvisas runt mellan olika enheter.

I enlighet med ny lagstiftning hålls nu minst 4 barnsamtal per år med placerade barn. Genom tidiga insatser och noggrann uppföljning ska barnets behov av fortsatt stöd från socialtjänsten minska.

Vård och omsorg om äldre

Implementeringen av den framarbetade lokala värdighetsgarantin för Trelleborgs äldreomsorg har fortsatt under 2013 genom utbildningsinsatser av personalen. Visst arbete kvarstår dock för att göra värdighetsgarantin känd hos kommuninvånarna.

2013 tillfördes korttidsverksamheten ytterligare resurser som ett led i att få en mer effektiv verksamhet med ett rehabiliterande förhållningssätt. Vårdtagarna ska ges möjlighet att återvända hem till ordinärt boende i större utsträckning och inte behöva plats på särskilt boende. Resultatet visar nu att genomströmningen av vårdtagare vid korttidsverksamheten ökat. Fler än hälften (54 %) av de 179 personer som vårdats på korttidsavdelningen under 2013 har återgått till ordinärt boende och endast 18 % till särskilt boende. Sökandet efter lämpliga lokaler anpassade för verksamheten fortgår.

För att kunna erbjuda en mer individuell anpassad omvårdnad för personer med demenssjukdom har dagverksamheterna under 2013 börjat arbeta utifrån BPSD¹.

¹ Beteendemässiga och Psykiska Symtom vid Demens,

Funktionsnedsättning/LSS

Behovet av platser i grupp- och servicelägenheter har under året kunnat tillgodoses och inga hot om viten för ej verkställda beslut föreligger. Sockenvägens serviceenhet har fortsatt utöka antalet lägenheter och även spridningen över kommunen. Planering för uppstart av ett nytt gruppboende och ett nytt serviceboende fortgår. När dessa boenden står klara kommer kommunen att ha ett brett utbud av boendeformer för personer med olika typer av funktionsnedsättningar.

Kostnadsökningen för personlig assistans har avstannat under 2013 vilket är smått unikt när man beaktar de senaste årens stadiga ökning.

Korttidsverksamheten har, i avvaktan på ändamålsenliga lokaler, utökats med en tvårumslägenhet där korttidstillsyn bedrivs för de ungdomar som har behov av större avskildhet.

Under 2013 har utbildning av personalen i hur man hanterar våldsamma och hotfulla situationer påbörjats, denna avslutas i början av 2014. Fortbildning av personalen kring diagnosen Aspergers syndrom har fortsatt och en omsorgspedagog med denna inriktning finns nu stationerad inom Daglig verksamhet.

Särskilda satsningar

Satsningen på fritidsaktiviteter för barn inom LSS (100 tkr 2013) har inte fallit ut till fullo. Verksamheten har brottats med överinskrivning av barn med utåtagerande beteende. Dessa barn har främst varit i behov av lugn och avskildhet, och fokus har därför framför legat på detta under det gångna året för att möta barnens behov. Aktiviteter och utflykter både i närmiljö och till andra delar av Skåne har dock genomförts men inte i den omfattning som satsningen kunnat ge utrymme för.

Måluppfyllelse

Nedan framgår socialnämndens måluppfyllelse under 2013 och genomförandet av planerade aktiviteter.

Effektmål

Strategisk inriktning	Effektmål	Indikator	Målvärde 2013	Utfall 2013	Målvärde 2015
Livskvalitet	Verksamheternas insatser ska kännetecknas av god service och ett respektfullt bemötande	NKI – Trygghet i ordinärt boende med stöd av hemtjänst	Skånesnitt	Skånesnitt	Bland de 8 bästa i Skåne
		NKI – Trygghet i särskilt boende	Skånesnitt	Över skånesnitt	Bland de 8 bästa i Skåne
		LSS, Nöjd Brukar Index – Bostad	95 %	Mätning sker först februari 2014	95 %
	Med hjälp av tidiga insatser, kunskapsbaserad socialtjänst och evidensbaserade metoder ska i så stor utsträckning som möjligt splittring av familjer undvikas	IFO, Andelen individuellt behovsprövad öppenvård (Målvärdet mäts 31/12 mätåret)	Ingen mätning gjordes 2012	75%	Ökning jmf med föregående år
Arbete	Genom tidiga insatser och noggrann uppföljning ska barnets behov av fortsatt stöd från socialtjänsten minskas	IFO, Andel inte återaktualiserade ett år efter avslutad insats/utredning, ålder 0-12 år (Målvärde mäts 31/12 mätåret)	Ingen mätning gjordes 2012	70%*	Ökning jmf med föregående år
	Genom ökat samarbete mellan olika nämnder möjliggörs en ökad personalförsörjning och egenförsörjning såväl för ungdomar som för äldre	Antal sökande till omvårdnadsprogrammet	55	22	65
		Antal ungdomar som erbjuds sommarjobb	30	31	40
Långsiktig hållbar tillväxt	Genom olika insatser ska energiförbrukning och utsläpp av	Ruttoptimering	Målvärde saknas	Inget utfall**	

	hälsovådliga ämnen minska				
--	---------------------------	--	--	--	--

* 2012 gjordes mätningen avseende åldersgruppen 13-20 år varvid en jämförelse av utfallet mellan 2012 och 2013 inte är möjlig.

** Indikatorn har inte kunnat mätas då mätmetod och utgångsläge saknats.

Aktiviteter

Uppföljning av Socialnämndens planerade aktiviteter under 2013 framgår i nedanstående tabell.

Strategisk inriktning	Planerade aktiviteter	Aktivitetens genomförande 1: helt 2: delvis 3: inte alls	Orsak till att aktiviteten inte är helt genomförd
Livskvalitet	Under 2012 har en värdighetsgaranti för Trelleborgs äldreomsorg arbetats fram och den ska börja gälla och vara väl känd bland invånarna i Trelleborgs kommun under 2013.	2	Implementeringen har pågått under 2013. Utbildningsinsatser har genomförts för personal - dock har det funnits vissa svårigheter att få kommuninvånaren medveten om garantin. Detta arbete fortsätter under 2014
	För att kunna erbjuda boende i gruppboende individuellt matlagning i den egna lägenheten kommer under 2013 renovering av en gruppboende med 6 lägenheter att slutföras. Spishällar, kyl och vask installeras vilket ökar självständighet för berörda personer.	2	Renoveringen är ännu inte slutförd.
	Verksamheten för korttidstillsyn för barn och unga är i stort behov av nya lokaler. Sökandet efter lämplig lokal pågår, och inflyttning kan förhoppningsvis ske under 2013.	2	Nya lokaler har inte hittats. Verksamheten har tillfälligt utökats med en lägenhet för att kunna möta tillströmningen av barn med omfattande behov av avskildhet.
	Utveckling av samverkan såväl externt som internt står på agendan. Bland annat kommer ett samarbete ske mellan individ och familjeomsorgen och äldreomsorgen för att utveckla anpassade insatser och boenden. Detta till följd av att personer med missbruk och/eller psykiska funktionshinder, som blir allt äldre och har ett allt större omsorgsbehov, i större utsträckning kommer att behöva hemtjänst och särskilda boenden anpassade till denna problematik.	2	Behovet av anpassat boende för målgruppen varierar och är svårt att klarlägga. Till viss del uppfylls behovet genom samverkan i form av handledning av familjeomsorgen till äldreomsorgen. Arbetet fortgår med att i samverkan ta fram kostnadseffektiva

			åtgärder för målgruppen.
Myndighetsenheten samt stöd- och tillsynsenheten skiljs från den kommunala operativa utförarverksamheten och inordnas under gemensam verksamhet underställd förvaltningschefen. Myndighetsenheten skall svara för utredning och beslut. Stöd- och tillsynsenhet har som uppdrag att svara för tillsyn och kvalitetskontroll av verksamheter i såväl egen regi som hos entreprenörer.	1		
För hälso- och sjukvården finns sedan tidigare en medicinskt ansvarig sjuksköterska MAS, samt en biträdande MAS – funktion. Den senare konverteras till att bli medicinsk ansvarig för rehabilitering – MAR.	1		
En nyinrättad tjänst som socialt ansvarig socionom SAS inrättas med uppföljnings- och tillsynsansvar mot individ- och familjeomsorgen IFO.	1		
Befintliga stödfunktioner såsom specialistsjuksköterskor, psykolog, anhörigstödjare, heminstruktör m.fl. samlas under en gemensam verksamhet med gemensamt uppdrag att som team stödja verksamheter och brukare/kunder.	1		
Stödet kring demensvården förstärks och inordnas under stöd- och tillsynsenheten med uppdrag att även stödja socialpsykiatri samt LSS verksamheten.	2		Stödet gentemot socialpsykiatri och LSS har inte kommit till stånd på det sätt som planerats. Detta kommer ske under 2014.
Stort fokus i den förändrade organisationen ligger på rehabiliterande och förebyggande insatser. Korttidsenheten och växelvården förstärks med såväl omvårdnads- som rehabiliteringspersonal.	1		
En förändrad organisation och förstärkt bemanning för sjuksköterske- och rehabiliteringsenheten görs i syfte att säkra hälso- och sjukvårdsuppdraget. Enheterna samordnas organisatoriskt med övrig äldreomsorg i syfte att underlätta samarbete inom särskilda boenden och hemtjänst. Myndighetsenheten får en mer fristående och konkurrensneutral roll skiljd från den kommunala operativa	1		

	utförarverksamheten.		
	Stort fokus kommer att läggas på att få en effektiv korttidsverksamhet, med ett rehabiliterande förhållningssätt. En satsning på rehabilitering kan göra att vårdtagare på korttidsverksamheten ges möjlighet att återvända hem i större utsträckning och inte behöver plats på särskilt boende. Den resursförstärkning som görs med utökning av personella resurser och satsningen på nya lokaler, bör möjliggöra detta.	2	Ersättningslokaler finns ännu inte. Dialog finns med Trelleborgshem och Serviceförvaltningen.
	För att kunna möta socialstyrelsens riktlinjer, innehållande både skullkrav och börkrav, "våld i nära relationer" förstärks myndighetsutövningen med en tjänst.	1	
	Under 2013 kommer en större utbildningssatsning att göras avseende såväl aspergers syndrom som hur man praktiskt hanterar våldsamma och hotfulla situationer.	2	Utbildningsinsats avseende våld och hot har påbörjats men avslutas först våren 2014. Fortbildning kring Aspergers syndrom sker kontinuerligt
	En ny gruppboendestad och ett serviceboende beräknades båda inledningsvis stå klara för inflyttning senhösten 2011. Med anledning av överklagat bygglov har detta försenats, och förväntad byggstart avseende gruppboendestaden är nu vintern 2012, med inflyttning tidigast hösten 2013.	2	Byggnation pågår. Inflyttning sker maj resp nov 2014
	En särskild satsning kommer under 2013 att göras på fritidsaktiviteter för barn och unga inom målgruppen	2	Aktuella brukare inom målgruppen har varit i behov av annan inriktning på verksamheten varför denna satsning inte har genomförts fullt ut 2013
Arbete	Assistansenhetens två enhetschefer ansvarar för ca 200 medarbetare och ytterligare ca 100 uppdragsarvoderade kontaktpersoner. För att skapa en rimlig arbetsmiljö för både chefer och medarbetare anställs under 2013 ytterligare en enhetschef, med ansvar för avlösarservice, ledsagare och kontaktpersoner.	2	Enhetschefstjänsten har ersatts av en tjänst som samordnare med ansvar för insatserna. Samordnartjänsten är tillsatt under 2013.
	Den största utmaningen som IFO står inför 2013 och kommande år är att möta komplexa och komplicerade behov med verkningsfulla och kostnadseffektiva insatser. För att möta de ökade behoven har familjehemsverksamheten och	2	Utredningsarbetet 0-20 år har förstärkts med en ny tjänst som 1:e socialsekreterare och en gemensam chef. Medarbetarna på

	utredningsverksamheten barn/ungdom förstärkts inför 2013.		familjehem och familjerätt erhöll ökat chefsstöd. Ny lagstiftning under året har ökat kraven på barnsamtal och besök i familjehem, från minimum två samtal och besök per år till fyra samtal och besök per placerat barn och år. Dock har ännu inga nya resurser tillförts varvid det är svårigheter att uppfylla den nya lagstiftningen
	För att öka barns delaktighet fortsätter arbetet med medverkan i det nationella projektet "Att utveckla hållbara strukturer för en ökad brukarmedverkan i socialt arbete med barn och ungdomar"	1	
	Ett led i arbetet med att följa upp och utvärdera socialtjänstens insatser är implementering av uppföljningssystemet Journal Digital som kommer i skarp drift under början av 2013	1	
Långsiktigt hållbar tillväxt	Andelen äldre ökar successivt, individ- och familjeomsorgen samt LSS står inför nya och mer behovskrävande insatser. Detta vilket innebär behov av en mer systematisk tillsyn och kvalitetskontroll från socialnämnden i syfte att säkra kvaliteten inom såväl egen regi som hos entreprenörer. Som ett led i detta träder en ny organisation ikraft 2013. Stor fokus ligger på rehabiliterande och förebyggande insatser.	1	
	Chef för stab- och ekonomienheten återbesätts med uppdrag att ansvara för arbetet med förvaltningens budget, verksamhetsplan, uppföljning samt bokslut med årsanalys.	1	

Analys

Livskvalitet

Målvärdet 2013 för trygghet i ordinärt och särskilt boende har uppnåtts för båda indikatorerna och båda visar en ökning jämfört med föregående år. Trygghet i ordinärt boende ligger på Skånesnittet men under riket som helhet.

Kommunens särskilda boenden däremot ligger över både Skånesnittet och riket. En rad olika aktiviteter har samverkat för att uppnå detta resultat, bl. a inrättandet av en lokal värdighetsgaranti. Detta till trots finns det fortfarande

mer att göra för att få hemtjänstens brukare att fullt ut använda garantin när verksamheten inte lever upp till det som utlovats.

Av andelen samtliga biståndsbedömda insatser inom IFO sker 75% i egen öppenvård och 25% utförs i extern regi i form av placeringar i HVB² och familjehem. Målvärdet mäts för första gången 2013-12-31 varför någon jämförelse med föregående år inte är möjlig. Målvärdet kommer fortsättningsvis att mätas en gång per år.

Arbete

Målsättningen att barn inte ska återkomma till socialtjänsten efter att beviljad insats avslutats mäts genom andel barn 0-12 år som inte har återaktualiserats hos socialtjänsten inom ett år efter avslutad verkställighet. Målvärdet mäts första gången 2013-12-31 och visar att 70% av barnen ej återkommer inom ett år. Någon jämförelse med föregående år är inte möjlig.

Socialnämndens möjligheter att erbjuda ungdomar feriearbete är något begränsade utifrån arbetsmiljölagens regelverk och arbetsmiljöverkets författningar som innebär restriktioner för vilka arbetsuppgifter som får utföras av minderåriga. Emellertid är dagens ungdomar morgondagens arbetskraft varför det är viktigt att tidigt väcka ett intresse för socialnämndens verksamheter vilket görs genom att anpassa arbetsuppgifter på sådant sätt att de kan utföras av ungdomar. Denna anpassning har möjliggjort för nämnden att nå uppsatt målvärde för år 2013 när det gäller att erbjuda ungdomar feriearbete.

När det gäller arbetet med att öka intresset bland ungdomar att söka sig till omvårdnadsprogrammet sker samverkan mellan arbetsgivare och utbildare inom ramen för vård- och omsorgscollege. Målvärdet för 2013 har trots denna samverkan inte uppnåtts och bland annat kommer marknadsföringsaktiviteter att ses över under det kommande året för att träffytan gentemot ungdomar ska bli så stor som möjligt.

Långsiktig hållbar tillväxt

Socialnämndens indikator Ruttoptimering har inte kunnat mätas under 2013 då vare sig mätmetod eller utgångsläge funnits. Ett aktivt arbete pågår dock inom nämndens verksamhet att på olika sätt minska energiförbrukning och utsläpp av hälsovådliga ämnen. Detta sker t ex genom att, om möjligt, prioritera annat färdssätt än bil och successivt införa källsortering vid nämndens olika verksamheter.

Uppföljning fördelningsnyckeltal

I resursfördelningsmodellen används fördelningsnyckeltal som baseras på befolkningsunderlaget i kommunen i olika åldersgrupper. En avstämning av tilldelade resurser jämfört med prognos på faktiskt utfall 2013 inom åldersgrupperna visar:

Vård och omsorg om äldre har i modellen fördelningsnyckeltal för gruppen 65-84 år och för gruppen 85 år och äldre. Enligt prognosen för det faktiska utfallet 2013 har antalet individer i åldersgruppen 65-84 år ökat medan antalet individer i åldersgruppen 85 år och äldre minskat. Förändringen innebär att den tilldelade

² Hem för Vård och Boende

budgetresursen för Vård och omsorg om äldre sammantaget skulle blivit 3,4 mnkr mindre. Motsvarande utfall för funktionsnedsättning/LSS är en minskad resurstilldelning med 1,1 mnkr och inom individ- och familjeomsorg med 800 tkr.

Avstämning av fördelningsnyckeltalen framgår av bilaga 1-3.

Ekonomi

Socialnämnden redovisar för 2013 en nettokostnad på 642 948 tkr mot en budgetram på 644 037 tkr. Detta ger ett överskott med 1 090 tkr. Kostnaderna uppgick till 755 169 tkr och intäkterna till 112 222 tkr.

De redovisade intäkterna har genererat ett intäktsöverskott. Ersättningen från försäkringskassan för personlig assistans har uppgått till 39,1 mnkr och därmed varit högre än vad som budgeterats. Avgifterna inom äldreomsorg uppgick 2013 till 43,4 mnkr och resulterade också i ett överskott. Vidare har statliga stimulansbidrag finansierat delar av verksamheten under 2013 för bl a projekt värdighetsgaranti, omvårdnadsutbildning och riktade insatser inom psykisk ohälsa. Intäktsöverskottet för personlig assistans och statliga stimulansbidrag har genererat motsvarande underskott på kostnadssidan.

Under 2013 har nämnden arbetat med att minska kostnaderna i syfte att uppnå en budget i balans. Arbetet har inriktats på översyn av avgifter, externa placeringar samt biståndsbedömning.

Nämndens bokslut framgår av bilaga 4-5.

Gemensam administration/nämnd

En organisationsöversyn genomfördes 2012 och den nya organisationen startade i januari 2013. En del tjänster i den nya organisationen besattes något senare under året. Socialnämnden tillsammans med gemensam administration redovisar ett överskott med 0,8 mnkr.

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg redovisar 2013 ett resultat på -3,7 mnkr, vilket ska jämföras med -16,8 mnkr 2012.

De senaste årens ökade ärendeinflöde medför att antalet aktuella utredningar också ökar. Jämfört med föregående år uppgår denna ökning till 11 % 2013. Trots detta har bruttokostnaderna för IFO totalt minskat från 113,5 mnkr till 110 mnkr. Antalet placerade dygn på HVB har under året sjunkit med 3 780 dygn jämfört med föregående år. Detta har inneburit att bruttokostnaderna avseende institutionsplaceringar sjunkit från 27,3 mnkr 2012 till 19,2 mnkr 2013. Kostnaderna för HVB visar på ett underskott på 1,6 mnkr.

Den stora minskningen av placeringsdygn på HVB har till viss del medfört ökade kostnader inom familjehemsverksamheten. Kostnadsökningen är framförallt ett resultat av att ett mer komplext och omfattande vårdbehov hos de placerade. Detta har inneburit att bruttokostnaderna för familjehemsverksamhet ökat från 19,1 mnkr 2012 till 21,3 mnkr 2013. Kostnaderna för familjehemsverksamhet visar på ett underskott på 1,6 mnkr.

Antalet externa placeringar inom psykiatrin har i genomsnitt uppgått till 12 st, vilket är oförändrat jämfört med föregående år. Verksamheten visar på ett underskott på 1,4 mnkr. Övriga verksamheter inom IFO visar på ett överskott på ca 900 tkr. Överskottet kan härledas till ej tillsatta tjänster samt ej externt köpt öppenvård.

Vård och omsorg om äldre

Socialnämndens största verksamhetsområde, äldreomsorgen, redovisar 2013 ett nollresultat.

Under året har nya riktlinjer för biståndsbedömning inom hemtjänsten beslutats och antalet biståndstimmar har minskat 2013. Drygt 9 % av hemtjänstinsatserna har utförts i privat regi. Produktionen av måltider till ordinärt boende övergick den 15 maj till Servicenämnden och transporten av matlådorna har ombesörjts av Samhall. Förändringen har inneburit en ökad nettokostnad med 1,6 mnkr under 2013. Totalt resulterade hemtjänstverksamheten, exklusive avgiftsintäkterna, i ett underskott med 3,2 mnkr.

Ett arbete med hemtagning av vårdtagare vid privata vårdboende utanför kommunen påbörjades 2013. Vid årets början fanns 8 vårdtagare på vårdboende utanför kommunen och 4 av dessa finns nu i Trelleborg. En uppskattad årskostnad för dessa 4 personer är ca 2,6 mnkr. Resultatet för äldre- och korttidsboende, exklusive avgiftsintäkterna, blev en positiv budgetavvikelse med 0,9 mnkr.

Avgiftsintäkterna inom verksamhetsområdet uppgick till 43,4 mnkr och gav ett överskott med 2,0 mnkr. 2012 uppgick avgiftsintäkterna till 41,8 mnkr.

Funktionsnedsättning/LSS

Totalt redovisar verksamhetsområdet funktionsnedsättning/LSS ett överskott med 3,7 mnkr.

Det positiva resultatet härrör sej bl a från minskade kostnader för externa placeringar. Några kostsamma placeringar upphörde i slutet av 2012 och några internatkostnader för personer som studerar vid annan ort har upphört under året. Nettokostnaden uppgick 2013 till 11,6 mnkr och genererade en positiv budgetavvikelse med 1,6 mnkr. Motsvarande nettokostnad för 2012 var 13,2 mnkr.

Medel avsattes i 2013 års budget för drift av nytt LSS-boende. Då byggprocessen försenats och driftstart nu är beräknad till våren 2014 har nämnda medel resulterat i ett överskott för LSS-boendeverksamheten med 1,5 mkr.

För insatser med beslut om personlig assistans enligt LSS står kommunen för hela kostnaden. I januari 2013 fanns 14 personer med nämnda beslut. 5 av dessa har under året erhållit beslut enligt SFB, vilket innebär att försäkringskassan står för kostnaden för de timmar som överstiger 20 timmar per vecka. Överföringen från LSS-beslut till SFB-beslut har för en person gjorts retroaktivt vilket innebär att retroaktiv ersättning avseende 2012 utbetalats med 1,2 mnkr. Nettokostnaden uppgick 2013 till 7 mnkr och gav en positiv budgetavvikelse med 3,1 mnkr. Motsvarande nettokostnad för 2012 var 10 mnkr.

I januari 2013 fanns 74 personer med beslut enl SFB och här står kommunen för kostnaden för de 20 1:a timmarna per vecka. I dec 2013 fanns 77 personer med beslut enl SFB och för 23 av dessa utfördes insatserna i kommunal regi. Nettokostnaden uppgick till 24,6 mkr och resulterade i ett överdrag av budget med 3,5 mkr,

Gemensamma verksamheter vård och omsorg om äldre och funktionsnedsättning/LSS

Kommunens leverantör av färdtjänst försattes under våren i konkurs vilket medförde ökade kostnader för Socialnämnden. Upphandlingen avseende ny färdtjänstleverantör genomfördes under våren men överklagades. Detta innebär att driftsstart enligt det nya avtalet förskjuts framåt. Totalt resulterade färdtjänsten i ett underskott med 0,7 mkr.

Kostnaden för tekniska hjälpmedel ökade från 2,7 mnkr under 2012 till 3,2 mnkr under 2013. Den samlade HSL-organisationen gjorde ett överdrag av budget med 1,1 mnkr.

Bostadsanpassningsbidragen uppgick till 2,9 mnkr 2013. Motsvarande kostnad för 2012 var 2,6 mnkr.

Totalt resulterade de gemensamma verksamheterna inom äldreomsorg och funktionsnedsättning/LSS i ett överskott med 200 tkr.

Investeringar

Socialnämndens investeringsmedel uppgick 2013 till 6 357 tkr. Under året har investeringar till ett belopp motsvarande 4 035 tkr gjorts vilket resulterat i ett överskott med 2 322 tkr. 2 157 tkr av överskottet föreslås ombudgeteras till 2014 då inköp/upphandling fortfarande pågår alternativt då varan inte levereras förrän 2014.

Ett kontinuerligt utbyte av nämndens leasingbilar görs. Under året har processen kring upphandling av nya bilar förändrats i syfte att påskynda upphandlingen. I slutet av 2013 beställdes 9 nya bilar som levererades först i januari 2014 vilket resulterade i ett överskott med 1,5 mkr. Utbyte av trygghetslarm har gjorts vid två äldreboendenheter och ytterligare en upphandling pågår och beräknas vara genomförd 2014. Vidare föreslås ombudgetering av investeringsmedel för utrustning av LSS-boende där driftstarten är senarelagd till 2014.

Avstämning av investeringar framgår av bilaga 6.

Personalredovisning

Anställda

Socialnämnden hade 1 november 2013 1 036 personer tillsvidareanställda vilket är en ökning med 1% jämfört med 2012. Antalet visstidsanställda vid samma tidpunkt uppgick till 68 personer vilket är en skillnad på 17% jämfört med året innan.

Antalet registrerade timavlönade den 1 november 2013 var 427 stycken. Av dessa tjänstgjorde 2/3 under oktober månad vilket är en ökning med ca 6% jämfört med 2012.

Av ovanstående framgår att antalet tillsvidare- och visstidsanställda är fler vid mättillfället 2013 jämfört med 2012. Emellertid speglar antalet utförda årsarbeten bättre hur bemanningen sett ut under året. Under 2013 fullgjordes 984,7 årsarbeten vid socialnämnden vilket är en ökning med drygt 1% jämfört med föregående år. Att antalet visstidsanställda ökat och att ett högre antal timavlönade tjänstgjort under oktober månad kan vara effekter av en ökad sjukfrånvaro. Antalet heltidstjänster har minskat med 55,1 stycken mellan 2012 och 2013.

Pensionsavgångar

Förväntade pensionsavgångar bland tillsvidareanställda de kommande fem åren är till antalet 106 stycken det vill säga ungefär 10 % av dagens tillsvidareanställda. Pensionsavgångarna är relativt jämnt fördelade över de fem kommande åren.

Personalomsättning

Under 2013 slutade sammantaget 52 tillsvidareanställda personer. Av dessa utgjorde 46% pensionsavgångar medan 54% slutade av andra skäl. Undantas pensionsavgångarna uppgick personalomsättningen därmed till 2,7 % vilket kan jämföras med 4,3% för kommunen som helhet.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har ökat från 5,9% till 6,7% under 2013. Sjukfrånvaron totalt i kommunen uppgår till 5,8%. Det är kvinnorna inom förvaltningen som står för den högsta sjukfrånvaron (7,0% jämfört med männens 3,8%). Sjukfrånvaron utifrån ålderskategorier visar att störst sjukfrånvaro återfinns i ålderskategorin 50 år och uppåt (8,3%). Lägst är den i åldersintervallet upp till 29 år (4,5%) medan den i intervallet 30-49 år uppgår till 6,0%. Andelen sjukfrånvaro som avser sammanhängande frånvaro under 60 dagar eller mer har ökat från 47,8% till 55,7%. Motsvarande siffra för kommunen är 56%.

Förväntad utveckling

Individ- och familjeomsorg

Den på IFO genomförda organisationsöversynen kommer att i stora avseenden styra den fortsatta verksamhetsutvecklingen på enheten under 2014. Att kunna mäta resultaten av utfört arbete är av största betydelse för att kunna skapa en evidensbaserad socialtjänst. Det pågår en utvärdering av externa placeringar 2010-2012 som beräknas färdigställas under 2014.

Ökad samverkan med andra kommuner ger effekt. Förutom redan befintlig samverkan kring t ex socialjour, beroendevård, barngruppsverksamhet, familjerådgivning och utbildningar, projekteras samverkan kring en barn- och ungdomschatt.

Socialpsykiatrien fortsätter att arbeta för att så många brukare som möjligt ska kunna bo kvar i egna lägenheter och uppleva att man får ett fullgott stöd. Ibland

är en kortare vistelse i jourlägenhet en stor hjälp för att kunna bo kvar hemma. Det faktum att samtliga platser på Kastanjegården, och även jourlägenheten, är fullt belagda är ett orosmoment inför 2014.

Under de senaste åren har målgruppen för familjehemsvård förändrats. Många av de barn som idag familjehemsplaceras har ett omfattande och komplext vårdbehov. Familjehemsvården kan i dessa fall jämföras med kvalificerad behandling, där familjehemmet är en del av ett behandlingsteam. En utmaning för framtiden är att utveckla metoder för att rekrytera, utbilda och handleda dessa familjehem.

Vård och omsorg om äldre

Den interna ersättningsmodellen för kommunens hemtjänst förändras inför 2014 till en enklare och tydligare modell utifrån prestation. Den skall ge personalen rimliga förutsättningar att klara av sitt uppdrag utifrån de krav som Arbetsmiljöverket ställt.

Socialstyrelsens riktlinjer för ökade krav på mer individuellt utformade biståndsbeslut och bemanning på äldreboenden träder i kraft i mars 2015. För att möta detta kommer tre av kommunens äldreboenden att vid halvårsskiftet 2014 öka bemanningen nattetid.

En fortsatt satsning på registrering i olika typer av kvalitetsregister kommer att ske för att vidareutveckla verksamheten.

Antalet externt köpta boendeplatser prognostiseras att fortsätta minska under 2014. På sikt kommer dock behovet av antalet boendeplatser i kommunen att öka då andelen äldre ökar. Det finns också en framtida utmaning i att kunna möta den allt äldre befolkningens behov av hemtjänst vilket också kan komma att påverka dimensioneringen vid kommunens Sjuksköteske- och rehabenhet.

Äldreomsorgen kommer att påbörja ett projekt som ska undersöka möjligheten att använda tekniska lösningar i arbetet för att på så sätt skapa förutsättningar för att de personella resurserna kan användas på det mest optimala sättet. Användandet av ny teknik inom t ex nyckelhantering, nattillsyn mm kommer med stor sannolikhet även kunna leda till minskade transporter och därigenom en minskad miljöpåverkan.

Funktionsnedsättning/LSS

När det snart färdigställda trapphusboendet står klart finns ett brett utbud av individanpassade boendeformer inom ramen för insats enligt LSS. Samtidigt finns redan idag personer som inte är berättigade till boende enligt LSS, men som trots detta har behov av ett visst stöd i sitt boende. För att möta även denna målgrupp kommer ytterligare en insats behöva införas framöver: Boendestöd enligt SoL med inriktning mot personer med funktionsnedsättning.

Under de närmaste åren förväntas antalet elever som lämnar gymnasieskolan att minska. Därmed förväntas även en minskning i antalet nya ansökningar om boende och daglig verksamhet enligt LSS. Samtidigt förväntas ökningen av andelen brukare med neuropsykiatrisk störning att fortsätta vilket ställer krav på en fortsatt kompetensutveckling hos personalen.

Socialnämnden

XX

Marianne Ohrlander

Ordförande

XX

Sara Åhlander

Tf. Förvaltningschef